

Dăunătorii rapiței de toamnă

Gărgărița tulpinilor de rapiță

Ceutorhynchus napi Gyll.

Gărgărița tulpinilor este un dăunător care provoacă pagube frecvente în cultura de rapiță. Este una dintre primele specii care atacă primăvara, începând de la o temperatură de peste 6°C. Atacă atât în stadiul de adult, cât și în cel de larvă.

Descriere

Adulții au corpul de culoare cenușie, spre negru, cu aspect pufos și o lungime de 3,5-4 mm. Elitrele prezintă striuri longitudinale înguste, interstriurile având câte 3-4 rânduri de perișori scurți și fini. Rostrul poate ajunge până la 1/3 din lungimea corpului.

În stadiul maxim de dezvoltare, larvele apode au 5-8 mm lungime, sunt de culoare gălbuie, cu protuberanțe inserate cu perișori, cu excepția capului care prezintă o colorație de la galben spre negru.

Biologie

Ceutorhynchus napi hibernează în sol ca adult și începe migrarea în condiții neașteptate, când temperatura solului la 2 cm adâncime ajunge la 6°C. Perioada de activitate a dăunătorului începe în ferestrele iernii, atunci când temperaturile au valori mai mari de 6°C, cu zile însorite atunci când plantele pornesc în vegetație și continuând până la sfârșitul înmuguritului. Când temperatura trece de 9-10°C, după zborul femelelor (care durează între 1 și 3 săptămâni), are loc înțeparea tulpinilor și depunerea ouălor. O femelă depune 15-60 ouă. Incubația poate varia de la 6 la 20 zile.

Larvele apar în aprilie, iar dezvoltarea completă a acestora are loc în 30-40 zile, după care părăsesc tulpinile și migrează în sol la 4-6 cm adâncime. Odată ajunse în sol, ele se transformă în pupe și, după aproximativ o lună, în insecte adulte, dar rămân în diapauză până la sfârșitul toamnei când, părăsind coconii nimfali, urcă la suprafață, la baza plantelor unde hibernează.

Dăunătorii rapiței de toamnă

Mod de dăunare

Dăunător oligofag care preferă culturile de rapiță, varză, conopidă, la care produce pagube considerabile.

Adulții rod perforații marginale în limbul foliar și vârful tulpinilor. Daune importante produc și larvele care rod galerii descendente și ascendente în măduva tulpinilor, determinând deformarea și distrugerea tulpinii (circulația sevei este întreruptă, iar țesuturile sunt necrozate). Dintre consecințele cele mai grave ale atacului de *Ceutorhynchus napi* amintim: încetinirea creșterii plantei, creșterea numărului porților de intrare pentru diferite boli ale tulpinii, plantele devin vulnerabile la cădere sau ramifică bogat și, nu în ultimul rând, nu formează silicve sau acestea sunt seci și cu semințe de slabă calitate.

Prevenire și combatere

Combaterea pe cale chimică a gărgărițelor hibernante se face atunci când se constată apariția lor în capcanele galbene cu produsele și în dozele recomandate în CODEX.

În cazul acestui dăunător, tratamentul trebuie aplicat imediat ce au apărut primii adulți, pentru combaterea acestora, înainte de depunerea pontei. Se poate efectua un al doilea tratament după atingerea zborului maxim, pentru adulții care au apărut ulterior primului tratament.

Larvele apărute în interiorul tulpinilor sunt foarte dificil sau chiar imposibil de combătut. Se folosește un insecticid sistemic sau de contact înainte de depunerea pontei.

Din acest motiv tratamentul împotriva gărgăriței tulpinilor are caracter preventiv, profilactic. După depunerea ouălor, practic, nu mai există metodă de combatere.

Pentru o combatere eficientă nu trebuie să se aștepte atingerea pragului economic de dăunare de 1-2 adulți pe plantă. Tratamentul trebuie aplicat imediat ce apar primii adulți.